

42 § Arviointikertomus vuodelta 2019

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Puheenjohtajan ehdotus:

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen valmistelua ja allekirjoittaa kertomuksen

Päätös:

Hyväksyttiin

Kinnulan kunta

Arviointikertomus vuodelta 2019

Kinnulan kunnanvaltuustolle

OnLähde Oy
omnessa.net

Tarkastuslautakunta 26.5.2020

Sisällysluettelo	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TILINTARKASTUS.....	3
2. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	4
3. YLEISIÄ HAVAINTOJA	4
4. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	5
4.1 Talouden kehitys vuosina 2013–2019	6
4.2 Verotulot ja valtionosuudet 2013–2019	6
4.3 Taseen ylijäämä 2013–2019	6
4.4 Velkamäärän kehitys 2013–2019	6
5. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	7
6. HENKILÖSTÖ.....	8
7. KUNTAKONSERNIN TALouden JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN	8
8. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KINNULAN KUNNANVALTUUSTOLLE.....	8
9. ALLEKIRJOITUKSET	9

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TILINTARKASTUS

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. (Kuntal 121§).

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet 1.6.2017 alkaen

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Pj. Pauli Salonpää	Jarkko Rekonen
Varapj. Kalevi Kinnunen	Mikko Hämäläinen
Rauno Kinnunen	Tiina Kuivaniemi
Saara Urpilainen	Jonna Voutila
Marjatta Räihä	Jonna Leppänen

Tarkastuslautakunnan jäsenten ilmoittamat esteellisyydet on otettu huomioon tarkastuslautakunnan työssä, ja tarkistettu lautakunnan kokouksessa ja merkitty pöytäkirjaan.

Tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointitehtävänsä etukäteen laaditun työohjelman mukaisesti. Tilinpäätös ja henkilöstökertomus vuodelta 2019 on ollut käytettävissä tätä arviointikertomusta laadittaessa.

Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu kunnanvaltuuston hyväksymään vuoden 2019 talousarvioon, kunnanhallituksen hyväksymään tilinpäätökseen, tilintarkastajan tarkastusraportteihin, tilintarkastuskertomukseen sekä tarkastuslautakunnan kuulemisiin.

Tarkastuslautakunnan kokouksia pidettiin kolme syksyllä 2019 ja viisi keväällä 2020, joissa tarkastuslautakunta on seurannut hallintokunta-kohtaisten tavoitteiden ja mittareiden toteutumista.

Kuultavat

Tarkastuslautakunta on kuullut arviointia varten johtavia viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä; kunnanjohtajaa, kunnanhallituksen puheenjohtajaa, kunnansihteeriä, sosiaalihoitajaa, teknistä johtajaa, teknisen lautakunnan puheenjohtajaa ja kirjastonhoitajaa.

Tilintarkastaja

Kunnanvaltuusto on kuntalain 122 §:n mukaan valinnut toimikauden 2017–2020 hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHTT-yhteisöksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT, Jukka Vuorio. Tilintarkastaja on raportoinut suorittamistaan tarkastuksista tarkastuslautakunnalle ja antanut kuntalain 123 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen.

2. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kunnanvaltuusto on käsitellyt kokouksessaan 19.6.2018 § 34 tarkastuslautakunnan laatiman arviointikertomuksen vuodelta 2018. Kunnanhallitukselle ei ole annettu tehtäväksi antaa lausuntoa toimenpiteistä asioihin, joihin arviointikertomuksessa on kiinnitetty huomiota.

Vuoden 2018 arviointikertomuksen huomiot ja suositukset:

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2017 arviointikertomuksessa esitettyjä huomioita ei ole käsitelty kunnanhallituksessa. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheutta.*
- *Kunnanhallituksen tulee jatkossa huomioida arviointikertomuksessa esitetyt asiat ja suositukset.*
- *Suomen Terveystalo Oy:n sopimuksen toteutumisen seurannassa ohjausryhmän aktiivinen toiminta korostuu ja on erittäin tärkeää.*
- *Kunnan talouden ja väestönkehityksen kannalta elinkeinoelämän kehittäminen on tärkeää.*
- *Tarkastuslautakunta haluaa edelleen kiinnittää huomioita kunnan kotisivujen ajantasaisuuteen ja kunnan näkyvyyteen.*
- *Kunnan asiakirjahallinnointi ja sähköistäminen on toteutettava pikimiten.*
- *Tarkastuslautakunta haluaa painottaa, että kunnanhallitus huomioi riittävästi keskushallinnon henkilöstöresursoinnin ja henkilöstön hyvinvoinnin.*
- *Tarkastuslautakunta edellyttää, että yhtiöiden hallitukset huolehtivat yhtiöiden hallinnosta ajallaan ja talouden seurannasta.*
- ***Tilintarkastuksen ja arvioinnin järjestämisen/toteuttamisen vuoksi tytäryhtiöiden tilinpäätöstietojen tulee olla käytettävissä ajallaan huomioiden kunnan ja konsernin tilinpäätösaikataulu.***
- *Kunnan omistajaohjauksen aktiivinen toiminta on tärkeää.*

3. YLEISIÄ HAVAINTOJA

Kunnan tilikauden 2019 tulos oli alijäämäinen -1 158 630,64 euroa ja taseessa kertynyt ylijäämä on yhteensä vuoden 2019 tulos huomioiden on 3 402 336,48 euroa, joten kattamatonta alijäämää ei ole. Kunnan työttömyysaste oli vuoden 2019 lopussa 11,8 % eli edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 % suurempi.

Kinnulan kunnan henkilöstön määrä on alentunut 13 henkilöllä vuoden 2019 aikana. (Vuosi 2018 tp yht. 94 henkilöä, vuosi 2019 yht. 81 henkilöä). Tästä huolimatta kunnan henkilöstökulut ovat kasvaneet.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Henkilöstön määrä tulisi ilmoittaa henkilötyövuosina henkilölukumäärän sijaan.

Vakinaisen henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 64 henkilöä (2018: 65 henkilöä), mikä on 79,0 % kunnan henkilöstöstä. Henkilöstömäärän vähentyminen vuonna 2017 johtui pääasiassa sote-sektorin osittaisulkoistuksesta, jolloin 30 henkilöä siirtyi Suomen Terveystalo Oy:n palvelukseen 1.10.2017 alkaen. Viisi työntekijää jäi kunnan palvelukseen ja kaikki heistä ovat siirtyneet eläkkeelle vuoden 2019 loppuun mennessä.

Sairauspoissaolot kunnassa ovat vähentyneet huomattavissa määrin vuodesta 2018 vuoteen 2019. Vuonna 2017 sairauspoissaolopäiviä oli 1957, vuonna 2018 niitä oli 1723 ja vuonna 2019 ennätysalhaiten 956 päivää. Ylimmillään sairauspoissaolot olivat vuosina 2010 (3246 päivää) ja 2011 (3459 päivää).

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Vuosien 2010 ja 2011 sairauspoissaolot eivät ole vertailukelpoisia, koska kunnassa toimi tuumasta toimeen- työllisyysprojekti ja kunnassa oli työntekijöitä noin 200.

Tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä asiana, että sairauspoissaolot kunnassa ovat vähentyneet huomattavissa määrin vuodesta 2018 vuoteen 2019.

Hyvä uutinen on se, että Kinnulan väkiluku kääntyi nousuun vuonna 2019 (+7, asukasluku 31.12.2019 oli 1622).

4. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vuosikate jäi negatiiviseksi -244 415,74 euroa. Tilikausi oli alijäämäinen - 1 158 630,64 euroa (budjetoitu alijäämä oli - 683 679 euroa). Kunnan taseessa on tilikauden 2019 jälkeen ylijäämää noin 3,4 miljoonaa euroa. Talouden tervehtyttämiseen on kiinnitetty huomiota vuoden 2019 aikana siinä kuitenkaan onnistumatta. Toimenpiteitä on jatkettu vuoden 2020 aikana.

Vuosikatteelle asetettu tavoite suhteessa poistoihin ei toteutunut, sillä vuosikate 244,4 tuhatta euroa oli 6,82,5 tuhatta euroa (vuonna 2018; 639,3 tuhatta euroa) poistoja pienemmät.

Investoinnit

Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 524 407 euroa ja talousarvio vuodelle 2019 oli 2 235 000 euroa.

Lainat ja varat

Kunnan lainamäärä nousi vuonna 2019 5 900 000 eurosta 6 000 000 euroon. Kunnan kassavarat olivat vuoden 2019 lopulla 1 104 853,42 euroa. Lisäksi kunnalla on ollut 1 000 000 € sijoitus pankkilaitoksessa.

Matalasta korkotasosta johtuen kunnan sijoitusten tuotto on hyvin pieni. Myös kunnan velat tuottivat korkotuottoa negatiivisesta lainakorosta johtuen. Kunnan taloudellista tilannetta voidaan pitää kohtuullisena näillä mittareilla mitattuna. Velkaa pitäisi kuitenkin pystyä vielä vähentämään, jotta voimme vuosikymmen vaihteessa toteuttaa jäteveden puhdistamiseen liittyvät investoinnit ja varautua myös mahdolliseen korkojen nousemiseen.

Lainamäärä asukasta kohti oli vuoden lopussa 3 699 euroa (2018: 3 653 euroa). Asetettua tavoitetta (alle 3 500 euroa/asukas) ei siten saavutettu.

Maataloustukia maksettiin kalenterivuoden aikana Kinnulaan n. 2,33 milj. euroa. Vuoden 2019 aikana ei jätetty yhtään rahoitushakemusta elinkeinoelämän kehittämisrahastoon.

Kunnan omavaraisuusaste laski hieman edellisestä vuodesta ollen nyt 61,4 % (2018: 62,9 %).

4.1 Talouden kehitys vuosina 2013–2019

Milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toiminta tuotot	4,4	4,2	4,3	4,1	3,8	2,2	2,4
Toiminta kulut	15,2	15	15,2	15,3	14,5	13,6	13,7
Toiminta kate	-10,8	-10,7	-10,9	-11,1	-10,7	-11,5	-11,3

4.2 Verotulot ja valtionosuudet 2013–2019

Milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Verotulot	4,2	4,6	4,8	4,8	4,8	4,6	4,4
Valtionosuudet	7,6	7,6	7,3	7,2	7,1	6,6	6,5

4.3 Taseen ylijäämä 2013–2019

Milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ed. tk. yli-/alijäämä	3,2	3,5	4,4	4,9	5,1	5,6	4,6
Tilik.- yli-/alijäämä	0,4	0,8	0,6	0,2	0,5	-1,1	-1,2
Yhteensä	3,5	4,4	4,9	5,1	5,6	4,6	3,4

4.4 Velkamäärän kehitys 2013–2019

Milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lainat, kunta	6,2	6,5	5,9	5,9	5,9	5,9	6,0
Lainat, konserni	7,6	7,6	6,9	7,5	8,0	9,2	10,4

5. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vuoden 2019 talousarviossa esitettyjä toiminnallisia tunnuslukuja ja tavoitteita on toimintakertomuksessa raportoitu kattavasti. Tilinpäätöksessä toimintakertomuksen ja liitetietojen osalta tiedot vastaavat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston voimassa olevia ohjeita.

Tilikauden 2019 talousarvio oli laadittu -599 298 euroa alijäämäiseksi. Tilikauden alijäämä oli -1 158 630,64 euroa.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Suomen Terveystalo Oy:n sopimuksen toteutumisen seurannassa ohjausryhmän aktiivinen toiminta korostuu ja on erittäin tärkeää.

Kun terveystalon kanssa tehty sopimus on saatu julkiseksi, se pitäisi tuoda kunnanhallituksen ja valtuuston uudelleen käsiteltäväksi, koska kyseessä oleva sopimus poikkeaa huomattavilta osin siitä, mitä se oli 29.5.2017 valtuustolle esitetyssä muodossa.

Kunnanvaltuuston asettama tavoite positiivisesta väestönkehityksestä on toteutunut. Tarkastuslautakunta toteaa kuitenkin, että kunnan taloudellinen tilanne on huolestuttava ja vaatii uusia ratkaisuja elinkeinoelämän kehittämiseen. Tältä osin kunnanhallituksen sitovat tavoitteet eivät ole kaikilta osin toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Kunnan talouden ja väestönkehityksen kannalta elinkeinoelämän kehittäminen on edelleen tärkeää kunnan elinvoimaisuuden varmistamiseksi. Yhtenä keinona on perustaa työllistämistoimikunta, koska työllisyyden hoito on kunnanhallituksen tehtävä.

Toiminnalliset tavoitteet kunnassa ovat kuitenkin pääasiassa toteutuneet tilikauden 2019 osalta.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta haluaa edelleen kiinnittää huomioita kunnan kotisivujen ajantasaisuuteen ja kunnan näkyvyyteen.

6. HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstön määrä on laskenut 13,8 % (13 henkilöä) vuodesta 2018 vuoteen 2019. Suurin osa (79 %) henkilöstöstä on vakinaisia. Henkilöstö on vähentynyt erityisesti perusturvatoimialalla. Sivistystoimialalla henkilöstön määrä on taasen noussut. Keskushallinnon henkilöstömäärän alenemaa selittää velvoitetyöllistettävämäärän aleneminen. Teknisellä toimialalla henkilöstön määrä on pysynyt vakaana, noin 13 – 14 henkilöä.

Henkilöstötilinpäätöksessä kunnanhallitus kertoo, että valitettavasti henkilöstöohjelman ylevät kirjaukset eivät arjessa ole läheskään aina toteutuneet, vaan henkilöstön kuormittumista on alkanut esiintyä enenevässä määrin, mm. johtuen siitä, ettei vapautuviin työtehtäviin ole palkattu uutta henkilöstöä. Työkuormat ovat paikoitellen lähes hälyttävällä tasolla. Asiaan ovat kiinnittäneet huomiota mm. riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan jaosto ja eri hallinnonalojen sisäiset valvojat. Asiasta on esitetty huolen ilmaus myös kunnanjohtajan katsauksessa (tilinpäätöskirjan alussa) vuosien 2017–2019 osalta.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta haluaa painottaa, että kunnanhallitus huomioi riittävästi koko kunnan henkilöstöresursoinnin ja henkilöstön hyvinvoinnin.

Tarkastuslautakunta muistuttaa positiivisen palautteen merkitystä henkilöstöjohtamisessa.

7. KUNTAKONSERNIN TALouden JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tavoitteiden toteutumista ei ole raportoitu riittävästi. Tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten laatimiseen ajoissa tulee edelleenkin kiinnittää erityistä huomiota.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta edellyttää, että yhtiöiden hallitukset huolehtivat yhtiöiden hallinnosta ajallaan ja talouden seurannasta.

Kunnan omistajaohjauksen aktiivinen toiminta on tärkeää.

8. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KINNULAN KUNNANVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätös vuodelta 2019 on 1 158 630,64 euroa alijäämäinen.

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2019 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

9. ALLEKIRJOITUKSET

Kinnulassa 26. toukokuuta 2020

Pauli Salonpää
puheenjohtaja

Kalevi Kinnunen
varapuheenjohtaja

Rauno Kinnunen
jäsen

Marjatta Räihä
jäsen

Saara Urpilainen
jäsen